

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 68/2009

2015/EØS/3/40

av 23. januar 2009

om niende tilpasning til den tekniske utvikling av rådsforordning (EØF) nr. 3821/85 om bruk av fartsskriver innen veitransport(*)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til rådsforordning (EØF) nr. 3821/85 av 20. desember 1985 om bruk av fartsskriver innen veitransport⁽¹⁾, særlig artikkel 17 nr. 1, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I vedlegg 1 B til forordning (EØF) nr. 3821/85 fastsettes tekniske spesifikasjoner for konstruksjon, prøving, installering og inspeksjon av fartsskriverne innen veitransport.
- 2) Idet det tas særlig hensyn til systemets overordnede sikkerhet og dets anvendelse på kjøretøyer som omfattes av forordning (EØF) nr. 3821/85, bør visse tekniske spesifikasjoner tilføyes til forordningens vedlegg 1 B for å gjøre det mulig å installere fartsskriverne som er i samsvar med nevnte vedlegg, i kjøretøyer av type M1 og N1.
- 3) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen nedsatt ved artikkel 18 i forordning (EF) nr. 3821/85 —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

I vedlegg 1 B til forordning (EØF) nr. 3821/85 gjøres følgende endringer:

1. I kapittel I innsettes følgende definisjon:

«(rr) «overgangsstykke» en del av en fartsskriver som avgir et signal som til enhver tid viser kjøretøyets hastighet og/eller tilbakelagte strekning, og som:

- installeres og brukes bare i kjøretøyer av type M1 og N1 (som definert i vedlegg II til rådsdirektiv 70/156/EØF) som tas i bruk første gang mellom 1. mai 2006 og 31 desember 2013,

— installeres der det ikke er mekanisk mulig å installere noen annen type eksisterende bevegelsesføler som ellers er i samsvar med bestemmelsene i dette vedlegg og dets tillegg 1 til 11,

— installeres mellom kjøretøyenheten og stedet der impulser for hastighet/strekning avgis av integrerte følere eller alternative grensesnitt.

For kjøretøyenheten har overgangsstykket samme funksjon som dersom en bevegelsesføler som er i samsvar med bestemmelsene i dette vedlegg og dets tillegg 1 til 11, var koplet til kjøretøyenheten.

Bruk av et slikt overgangsstykke i kjøretøyer som beskrevet ovenfor, skal muliggjøre installering og riktig bruk av en kjøretøyenhet som oppfyller alle kravene i dette vedlegg.

For disse kjøretøyene omfatter fartsskriveren kabler, et overgangsstykke og en kjøretøyenhet.»

2. I kapittel V erstattes avsnitt 2 krav 250 med følgende:

«250. Platen skal minst inneholde følgende opplysninger:

— godkjent installatørs eller verksteds navn, adresse eller handelsnavn,

— kjøretøyets kilometerfaktor etter formelen “w = ... imp/km”,

— fartsskriverens konstant etter formelen “k = ... imp/km”,

— dekkenes rulleomkrets etter formelen “l = ... mm”,

— dekkstørrelse,

— dato for fastsettelse av kjøretøyets kilometerfaktor og måling av dekkenes rulleomkrets,

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 21 av 24.1.2009, s. 3, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 143/2009 av 4. desember 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 12 av 11.3.2010, s. 37.

(1) EFT L 370 av 31.12.1985, s. 8.

- kjøretøyets understellsnummer,
- del av kjøretøyet der overgangsstykket eventuelt er installert,
- del av kjøretøyet der bevegelsesføleren er installert, dersom den ikke er koplet til girkassen eller det ikke brukes et overgangsstykke,
- en beskrivelse av fargen på kabelen mellom overgangsstykket og den delen av kjøretøyet som forsyner overgangsstykket med impulser,
- serienummeret på overgangsstykkets innebygde bevegelsesføler.»

3. I kapittel V avsnitt 2 tilføyes følgende krav:

«— 250a.

- Installasjonsplater for kjøretøyer utstyrt med overgangsstykker, eller for kjøretøyer der bevegelsesføleren ikke er koplet til girkassen, skal monteres på installasjonstidspunktet. For alle andre kjøretøyer skal installasjonsplater som er påført de nye opplysningene, monteres på tidspunktet for inspeksjon etter installasjonen.»

4. Etter tillegg 11 tilføyes et tillegg 12 som fastsatt i vedlegget til denne forordning.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse seks måneder etter kunngjøringsdatoen.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 23. januar 2009.

For Kommissjonen

Antonio TAJANI

Visepresident

VEDLEGG

Tillegg 12

OVERGANGSSTYKKE FOR KJØRETØYER AV TYPE M1 OG N1

INNHold

1.	Forkortelser og referansedokumenter	304
1.1.	Forkortelser	304
1.2.	Referansestandarder.....	304
2.	Overgangsstykkets allmenne egenskaper og funksjoner	304
2.1.	Allmenn beskrivelse av overgangsstykket.....	304
2.2.	Funksjoner	305
2.3.	Sikkerhet	305
3.	Krav til fartsskriveren når et overgangsstykke er installert	305
4.	Konstruksjons- og funksjonskrav til overgangsstykket	306
4.1.	Tilkopling og tilpasning av inngående hastighetsimpulser.....	306
4.2.	Tilførsel av inngående impulser til den innebygde bevegelsesføleren	306
4.3.	Innebygd bevegelsesføler	306
4.4.	Sikkerhetskrav	306
4.5.	Ytelseegenskaper.....	306
4.6.	Materialer.....	306
4.7.	Merking.....	307
5.	Installasjon av fartsskriveren når et overgangsstykke brukes.....	307
5.1.	Installasjon.....	307
5.2.	Forsegling	307
6.	Kontroller, inspeksjoner og reparasjoner.....	307
6.1.	Periodiske inspeksjoner	307
7.	Typegodkjenning av fartsskriver når et overgangsstykke brukes	308
7.1.	Alminnelige bestemmelser	308
7.2.	Funksjonssertifikat	308

1. FORKORTELSER OG REFERANSEDOKUMENTER

1.1. Forkortelser

TBD Skal defineres («To Be Defined»)

VU Kjøretøyenhet («Vehicle Unit»)

1.2. Referansestandarder

ISO 16844-3 Veigående kjøretøyer – Fartsskriversystemer – Del 3: Grensesnitt for bevegelsesføler

2. OVERGANGSSTYKKETS ALLMENNE EGENSKAPER OG FUNKSJONER

2.1. Allmenn beskrivelse av overgangsstykket

ADA_001 Overgangsstykket skal tilføre en tilkoplest kjøretøyenhet sikrede bevegelsesdata som til enhver tid viser kjøretøyets hastighet og tilbakelagte strekning.

Overgangsstykket er bare ment for kjøretøyer som er pålagt å ha en fartsskriver i samsvar med denne forordning.

Det skal installeres og brukes bare i den type kjøretøyer som er definert i bokstav rr), der det ikke er mekanisk mulig å installere noen annen type eksisterende bevegelsesføler som ellers er i samsvar med bestemmelsene i dette vedlegg og dets tillegg 1 til 11.

Overgangsstykket skal ikke mekanisk koples til en bevegelig del av kjøretøyet, slik det kreves i tillegg 10 til dette vedlegg (avsnitt 3.1), men koples til impulsene for hastighet/strekning som genereres av integrerte følere eller alternative grensesnitt.

ADA_002 En typegodkjent bevegelsesføler (i henhold til bestemmelsene i dette vedlegg avsnitt VIII – Typegodkjenning av fartsskrivere og fartsskriverkort) skal monteres i overgangsstykkets hus, som også skal inneholde en impulsformer som overfører inngående impulser til den innebygde bevegelsesføleren. Den innebygde bevegelsesføleren skal koples til kjøretøyenheten slik at grensesnittet mellom kjøretøyenheten og overgangsstykket oppfyller kravene i ISO 16844-3.

2.2. Funksjoner

ADA_003 Overgangsstykket skal ha følgende funksjoner:

- tilkopling og tilpasning av inngående hastighetsimpulser,
- tilførsel av inngående impulser til den innebygde bevegelsesføleren,
- alle funksjonene i den innebygde bevegelsesføleren slik at sikre bevegelsesdata tilføres kjøretøyenheten.

2.3. Sikkerhet

ADA_004 Overgangsstykket skal ikke være sikkerhetsertifisert i henhold til de allmenne sikkerhetsmålene for bevegelsesføleren som definert i tillegg 10 til dette vedlegg. I stedet får sikkerhetskravene angitt i avsnitt 4.4 i dette tillegg anvendelse.

3. KRAV TIL FARTSSKRIVEREN NÅR ET OVERGANGSSTYKKE ER INSTALLERT

Kravene i dette og de følgende kapitlene angir hvordan kravene i dette vedlegg skal fortolkes når et overgangsstykke brukes. Numrene på de relaterte kravene angis i parentes.

ADA_005 Fartsskriveren i alle kjøretøyer som er utstyrt med et overgangsstykke, må være i samsvar med alle bestemmelser i dette vedlegg, med mindre annet angis i dette tillegg.

ADA_006 Når et overgangsstykke er installert, omfatter fartsskriveren kabler, overgangsstykket (i stedet for en bevegelsesføler) og en kjøretøyenhet (001).

ADA_007 Fartsskriverens funksjon for avdekking av hendelser og/eller feil endres på følgende måte:

- hendelsen «brudd på strømtilførselen» skal utløses av kjøretøyenheten når denne ikke er i kalibreringsmodus, dersom strømtilførselen i den innebygde bevegelsesføleren avbrytes i mer enn 200 ms (millisekunder) (066),
- alle brudd i strømtilførselen til overgangsstykket som varer i mer enn 200 ms, skal utløse et like langt brudd i strømtilførselen til den innebygde bevegelsesføleren. Terskelen for bruddet i overgangsstykket skal defineres av produsenten av overgangsstykket,
- hendelsen «feil i bevegelsesdata» skal utløses av kjøretøyenheten ved brudd i den normale dataflyten mellom den innebygde bevegelsesføleren og kjøretøyenheten, og/eller ved feil i dataintegritet eller dataautentisering under datautveksling mellom den innebygde bevegelsesføleren og kjøretøyenheten (067),
- hendelsen «forsøk på sikkerhetsbrudd» skal utløses av kjøretøyenheten ved enhver annen hendelse som berører sikkerheten til bevegelsesføleren når denne ikke er i kalibreringsmodus (068),
- feilen «fartsskriver» skal utløses av kjøretøyenheten når denne ikke er i kalibreringsmodus, ved alle feil i den innebygde bevegelsesføleren (070).

ADA_008 De feilene i overgangsstykket som kan registreres av fartsskriveren, skal være de som er relatert til den innebygde bevegelsesføleren (071).

ADA_009 Kjøretøyenhetens kalibreringsfunksjon skal muliggjøre automatisk sammenkopling av den innebygde bevegelsesføleren og kjøretøyenheten (154, 155).

ADA_010 Begrepene «bevegelsesføler» eller «føler» i sikkerhetsmålene for kjøretøyenheten i tillegg 10 til dette vedlegg, viser til den innebygde bevegelsesføleren.

4. KONSTRUKSJONS- OG FUNKSJONSKRAV TIL OVERGANGSSTYKKET

4.1. Tilkopling og tilpasning av inngående hastighetsimpulser

ADA_011 Overgangsstykkets inngående grensesnitt skal akseptere frekvensimpulser som tilsvarer kjøretøyets hastighet og tilbakelagte strekning. Elektriske egenskaper for de inngående impulsene er: skal defineres av produsenten. Med tilpasninger som bare er tilgjengelige for produsenten av overgangsstykket og det godkjente verkstedet som installerer overgangsstykket, skal det om nødvendig være mulig å foreta en riktig tilkopling mellom overgangsstykkets inngangssignal og kjøretøyet.

ADA_012 Overgangsstykkets inngangssignaltilkopling skal om nødvendig multiplisere eller dividere frekvensimpulsene fra de inngående hastighetsimpulsene med en fast konstant, for å tilpasse signalet til en verdi innenfor den skalaen for konstanter som defineres i dette vedlegg (4000 til 25 000 impulser/km). Den faste konstanten kan bare programmeres av produsenten av overgangsstykket og det godkjente verkstedet som installerer overgangsstykket.

4.2. Tilførsel av inngående impulser til den innebygde bevegelsesføleren

ADA_013 De inngående impulsene, eventuelt tilpasset som angitt ovenfor, skal tilføres til den innebygde bevegelsesføleren slik at alle inngående impulser registreres av bevegelsesføleren.

4.3 Innebygd bevegelsesføler

ADA_014 Den innebygde bevegelsesføleren skal aktiveres av de tilførte impulsene slik at den kan generere bevegelsesdata som nøyaktig tilsvarer kjøretøyets bevegelse, som om den var mekanisk tilkoppelt til en bevegelig del av kjøretøyet.

ADA_015 Den innebygde bevegelsesfølerens identifikasjonsdata skal anvendes av kjøretøyenheten for å identifisere overgangsstykket (077).

ADA_016 Installasjonsdata som lagres i den innebygde bevegelsesføleren, skal anses som overgangsstykkets installasjonsdata (099).

4.4. Sikkerhetskrav

ADA_017 Overgangsstykkets hus skal konstrueres slik at det ikke kan åpnes. Det skal forsegles slik at forsøk på fysiske inngrep lett kan oppdages (f.eks. gjennom visuell inspeksjon, se ADA_035).

ADA_018 Det skal ikke være mulig å fjerne den innebygde bevegelsesføleren fra overgangsstykket uten å bryte forseglingen(e) på overgangsstykkets hus, eller bryte forseglingen mellom føleren og overgangsstykkets hus (se ADA_035).

ADA_019 Overgangsstykket skal sikre at bevegelsesdata bare kan beregnes på grunnlag av og utledes fra overgangsstykkets inngangssignal.

4.5. Ytelseegenskaper

ADA_020 Overgangsstykket skal være fullt funksjonsdyktig i temperaturområdet (skal defineres av produsenten, avhengig av installasjonssted) (159).

ADA_021 Overgangsstykket skal være fullt funksjonsdyktig i fuktighetsområdet 10 % til 90 % (160).

ADA_022 Overgangsstykket skal være beskyttet mot overspenning, polvending av strømforsyningen og kortslutning (161).

ADA_023 Overgangsstykket skal være i samsvar med kommisjonsdirektiv 2006/28/EF(*) om tilpasning til den tekniske utvikling av rådsdirektiv 72/245/EØF, med henblikk på elektromagnetisk kompatibilitet, og skal være beskyttet mot elektrostatisk utladninger og transienter (162).

4.6. Materialer

ADA_024 Overgangsstykket skal oppfylle beskyttelsesgrad (skal defineres av produsentene, avhengig av installasjonssted) (164, 165).

ADA_025 Fargen på overgangsstykkets hus skal være gul.

(*) EUT L 65 av 7.3.2006, s. 27.

4.7. Merking

- ADA_026 På overgangsstykket skal det festes en merkeplate med følgende opplysninger (169):
- navn på og adresse til produsenten av overgangsstykket,
  - produsentens delenummer og overgangsstykkets produksjonsår,
  - typegodkjenningsmerke for overgangsstykket eller fartsskriveren som inneholder overgangsstykket,
  - installasjonsdato for overgangsstykket,
  - understallsnummer på det kjøretøyet overgangsstykket er installert på.
- ADA_027 Merkeplaten skal også vise følgende opplysninger (dersom de ikke kan avleses direkte på utsiden av den innebygde bevegelsesføleren):
- navn på produsenten av den innebygde bevegelsesføleren,
  - produsentens delenummer og den innebygde bevegelsesfølerens produksjonsår,
  - typegodkjenningsmerke for den innebygde bevegelsesføleren.

5. KRAV TIL FARTSSKRIVEREN NÅR ET OVERGANGSSTYKKE BRUKES

5.1. Installasjon

- ADA_028 Overgangsstykker som skal installeres i kjøretøyer, skal leveres bare til kjøretøyprodusenter, eller til verksteder som er godkjent av vedkommende myndigheter i medlemsstatene og autorisert til å installere, aktivere og kalibrere digitale fartsskrivere.
- ADA_029 Slike godkjente verksteder som installerer overgangsstykket skal justere inngangssignaltilkoplingen og velge fordelingsforholdet for inngangssignalet (dersom det er relevant).
- ADA_030 Slike godkjente verksteder som installerer overgangsstykket, skal forsegle overgangsstykkets hus.
- ADA_031 Overgangsstykket skal monteres nærmest mulig den delen av kjøretøyet som tilfører det de inngående impulsene.
- ADA_032 Kablene som tilfører overgangsstykket strøm, skal være røde (positiv tilførsel) og svarte (jordet).

5.2. Forsegling

- ADA_033 Følgende krav til forsegling får anvendelse:
- overgangsstykkets hus skal forsegles (se ADA_017),
  - den innebygde bevegelsesfølerens hus skal plomberes fast på overgangsstykkets hus, med mindre det ikke er mulig å fjerne den innebygde bevegelsesføleren uten å bryte forseglingen(e) på overgangsstykkets hus (se ADA_018),
  - overgangsstykkets hus skal plomberes fast på kjøretøyet (se ADA_017),
  - koplingen mellom overgangsstykket og utstyret som tilfører det inngående impulser, skal forsegles i begge ender (i den grad det med rimelighet er mulig).

6. KONTROLLER, INSPEKSJONER OG REPARASJONER

6.1. Periodiske inspeksjoner

- ADA_034 Når et overgangsstykke brukes, skal hver periodiske inspeksjon (med periodisk inspeksjon menes inspeksjon i samsvar med vedlegg 1B kapittel VI krav 256 til krav 258) av fartsskriveren omfatte følgende kontroller (257):
- kontroll av at overgangsstykket er utstyrt med riktig typegodkjenningsmerke,
  - kontroll av at forseglingene på overgangsstykket og dets koplinger er intakte,

- kontroll av at overgangsstykket er installert som angitt på installasjonsplaten,
- kontroll av at overgangsstykket er installert som angitt av produsenten av overgangsstykket og/eller kjøretøyet,
- kontroll av at det er tillatt å montere et overgangsstykke på det inspiserte kjøretøyet.

7. TYPEGODKJENNING AV FARTSSKRIVER NÅR ET OVERGANGSSTYKKE BRUKES

7.1. Alminnelige bestemmelser

- ADA_035 Fartsskrivere skal framlegges intakte, med overgangsstykke, ved søknad om typegodkjenning (269).
- ADA_036 Ethvert overgangsstykke skal framlegges med sikte på en selvstendig typegodkjenning eller typegodkjenning som en komponent i en fartsskriver.
- ADA_037 Denne typen godkjenning skal omfatte funksjonsprøving med overgangsstykket. Positive resultater fra hver av disse prøvingene skal angis i et egnet sertifikat (270).

7.2. Funksjonssertifikat

- ADA_038 Et funksjonssertifikat for et overgangsstykke eller en fartsskriver med et overgangsstykke skal ikke leveres til produsenten av overgangsstykket før minst alle følgende funksjonsprøvinger er avsluttet med vellykket resultat.

Nr.	Prøving	Beskrivelse	Tilknyttede krav
1.	Administrativ undersøkelse		
1.1.	Dokumentasjon	Riktigheten av dokumentasjonen for overgangsstykket	
2.	Visuell inspeksjon		
2.1.	Samsvar mellom overgangsstykket og dokumentasjonen		
2.2.	Identifikasjon/merking av overgangsstykket		ADA_026, ADA_027
2.3.	Overgangsstykkets materialer		163-167 ADA_025
2.4.	Forsegling		ADA_017, ADA_018, ADA_035
3.	Funksjonsprøvinger		
3.1.	Overføring av hastighetsimpulser til den innebygde bevegelsesføleren		ADA_013
3.2.	Tilkopling og tilpasning av inngående hastighetsimpulser		ADA_011, ADA_012
3.3.	Bevegelsesmålingens nøyaktighet		022 til 026
4.	Miljøprøvinger		
4.1.	Produsentens prøvingsresultater	Resultater av produsentens miljøprøvinger	ADA_020, ADA_021, ADA_022, ADA_023, ADA_024
5.	Prøvinger av elektromagnetisk kompatibilitet		
5.1.	Stråling og mottakelighet	Samsvar med direktiv 2006/28/ EF kontrolleres	ADA_023
5.2.	Produsentens prøvingsresultater	Resultater av produsentens miljøprøvinger	ADA_023